

บทบรรณาธิการ

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องเป็นไปอย่างรอบด้านและเข้าใจถึงสถานะตลอดจนความต้องการที่แท้จริง ปฏิเสธไม่ได้ว่าท้องถิ่นเป็นฐานสำคัญทั้งในการทำความเข้าใจและสะท้อนภาพรวมการเมืองระดับประเทศ ดังนั้นวารสารการเมืองการปกครองปีที่ 8 ฉบับที่ 2 จึงได้รวบรวมและตีพิมพ์สาระองค์ความรู้และเนื้อหาวิชาการผ่านบทความที่เชื่อมทักษะจากท้องถิ่นสู่การเมือง การปกครองระดับประเทศในอรรถบท “การเมืองหลายระดับ (Multidimensional Politics)”

โดยวารสารการเมืองการปกครองปีที่ 8 ฉบับที่ 2 นี้ประกอบด้วยบทความวิชาการและบทความวิจัยทั้งหมด 13 บทความ

บทความแรก เป็นบทความวิจัยของ **อรรถสิทธิ์ พานแก้ว ภัทรวุฒิ เฉยศิริ และ กุลชาติ-ทักษไพบุลย์** เรื่องการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) กลไกขับเคลื่อนประชาธิปไตยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพบว่าคณะกรรมการหมู่บ้านนับเป็นกลไกที่มีศักยภาพและความพร้อมในการสนับสนุนตามนโยบาย “ประชารัฐ” ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไรก็ตามหากมีการปรับปรุงภารกิจและบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านให้มีความชัดเจน เช่น การจัดทำแผนระดับอำเภอและจังหวัด สนับสนุนอำเภอให้เป็นกลไกในการจัดการความขัดแย้งในชุมชนและขับเคลื่อนนโยบายระดับพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานเครือข่ายและระบบอาสาสมัครในระดับชุมชนจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุนทรชัย ขอบยศ ใช้กรณีโรงสีข้าวชุมชนตำบลหนองบัว จังหวัดมหาสารคามในการศึกษาการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนและปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยชี้ให้เห็นถึงการก่อรูปโดยชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ รวมทั้งจัดให้มีการระดมทุนจากครัวเรือนตลอดจนการมีคณะทำงานและบริหารจัดการอย่างเป็นระบบที่ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบและเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขยายขนาดและสนับสนุนการทำงานของโรงสีนอกจากนี้สุนทรชัยชี้ให้เห็นว่าการให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาที่มีฐานจากท้องถิ่นที่มีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสร้างกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความโปร่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน

วชิรวัตรดี อาริยะสิริโชติ ใช้กรณีศึกษากองทุนข้าวพันธ์ดีในจังหวัดมหาสารคามเพื่ออธิบายการระบบการทำงานในการพัฒนาองค์กรชุมชน โดยสังเคราะห์ตัวแบบการพัฒนาองค์กรชุมชนเพื่อเน้นผลสำเร็จและความยั่งยืน โดยเริ่มจากกระบวนการปรึกษาหารือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายนำมาสู่การจัดตั้งองค์กรชุมชนที่มีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนในการขับเคลื่อนจากนั้นจึงนำไปสู่การประเมินผลผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งผลที่ได้นั้นจะนำไปสู่การสร้างฐานข้อมูลเพื่อใช้ขับเคลื่อนองค์กรชุมชนต่อไป

ในแง่ของการศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานที่ดีของการปกครองส่วนท้องถิ่น **กตัญญู และ พิมพ์ลิขิต แก้วหานาม** ศึกษาการปฏิบัติการตรวจสอบและต่อต้านการทุจริตระหว่างเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์และเทศบาลบัวขาว พบว่า เทศบาลทั้งสองแห่งมีความคล้ายคลึงกันในแง่ของการเข้ามีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนในการตรวจสอบและต่อต้านการทุจริต อย่างไรก็ตามเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มีความโดดเด่น โดยจัดให้มีอาสาสมัครร่วมตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลจากกลุ่มประชาชนที่ผ่านการฝึกอบรมและความรู้เกี่ยวกับกฎหมายด้านการบริหารงานท้องถิ่น

นอกจากการศึกษาการเมืองท้องถิ่นผ่านองค์กรชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว **พิศณพพงศ์ ศรีศากยวรากร และ อลงกรณ์ อรรคแสง** ให้ความสำคัญกับการสื่อสารทางการเมืองผ่านหมอลำกลอนซึ่งพบว่า เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการรับรู้และสร้างฐานคิด ตลอดจนความเชื่อในทางการเมืองในท้องถิ่นอีสาน

บทความวิจัยชิ้นต่อมา **เสาวรักษ์ หงส์ไทย และ ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง** ศึกษาภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามเจตคติของประชาชน กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า พฤติกรรมแบบภาวะผู้นำมีแนวโน้มไปในทางสั่งการในระดับปานกลาง ทั้งยังได้นำเสนอผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อแบบแผนพฤติกรรมเชิงภาวะผู้นำอันส่งผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีซึ่งนัยสำคัญและการตีความทางสถิติต่าง ๆ

เอกราช บุญเรือง และ อโณทัย หาระสาร ศึกษากลยุทธ์การจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ พบว่า กลยุทธ์ที่เหมาะสมคือการดำเนินการในเชิงรุกและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยมีชุมชนเป็นฐาน นอกจากนี้แล้วจะต้องให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบได้ตามสถานการณ์เฉพาะหน้า

ในมิติทางกฎหมายบทความของ **สุรศักดิ์ มีบัว** ศึกษาการกำหนดอัตราโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขี่รถในขณะมีเมามาสุราเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นพบว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องยังมีอัตราโทษไม่เหมาะสมกับลักษณะการกระทำความผิดทั้งนี้การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาพิพากษา ลงโทษที่ยังไม่สามารถนำไปสู่การยับยั้งผู้กระทำความผิดอย่างมีประสิทธิภาพได้เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ สุรศักดิ์เสนอว่า การเพิ่มอัตราโทษทางกฎหมายให้สูงขึ้นจะเป็นแนวทางที่นำไปสู่การแก้ปัญหาได้

บทความวิจัยชิ้นต่อมา **สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์ และ บุญวดี มนตรีกุล ณ ออยุธยา** สำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติพบว่า การสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพทุกระดับทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่ได้รับการประเมินว่าประสบความสำเร็จมากที่สุด อย่างไรก็ตามการประชาสัมพันธ์องค์การยังเป็นปัจจัยที่จำเป็นในการที่นำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติต่อไป

นอกเหนือจากการศึกษาในระดับภูมิภาคแล้ววารสารฉบับนี้ยังมีผลงานที่ใช้พื้นที่ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร **พระมหาไพศาล นาสุริวงศ์** ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของอารามราชภัฏ โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานจากห้าตัวแปร ได้แก่ การประสานงาน การตัดสินใจ การจัดองค์การ การจูงใจ รวมไปถึงปัจจัยด้านการรายงานผล

ในส่วนสุดท้ายของวารสารฉบับนี้เป็นการศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองเป็นหน่วยในการศึกษา เริ่มจากบทความของ **มนตรี คำวัน** ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติในเชิงบวกในการจัดระบบการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เพราะเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อและประโยชน์ในการเคลื่อนย้ายบุคลากรด้านการศึกษา ในขณะที่ **ไชยมนู กุนอก** ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อห้องเรียน

ห้องสมุดและห้องคอมพิวเตอร์ในระดับมาก ในขณะที่สภาพของห้องเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ยังคงต้องได้รับการปรับปรุงและบำรุงรักษา

บทความสุดท้าย **นันทนพ เข้มเพชร** ศึกษาความสามารถในการปรับตัวของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 พบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถในระดับมากในด้านการปรับตัวทางสังคมอารมณ์และการเข้าร่วมกิจกรรมในขณะที่ความสามารถในการปรับตัวด้านการเรียนมีระดับปานกลางทั้งนี้นิสิตเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการปรับตัวได้มากกว่านิสิตชาย

นอกจากบทความทั้งหมดแล้วในวารสารฉบับนี้ยังได้มีบทวิจารณ์หนังสือเรื่อง Building the commune: Radical democracy in Venezuela ของ George Ciccarillo-Maher โดย **จิตรารักษ์ สมยานนทนากุล** สรุปถึงการพยายามนำเสนอบทบาทของ Hugo Chavez และแนวทางการดำเนินนโยบายสวัสดิการที่มุ่งเน้นลดความเหลื่อมล้ำมากกว่าที่จะเป็นนักการเมืองประชานิยม นอกจากนี้ผู้เขียนและหนังสือเล่มนี้ยังได้เน้นไปถึงการปฏิบัติของฝ่ายซ้าย บทบาทของ commune และขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านความจริงอีกชุดเพื่อเข้าถึงการทำความเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเวเนซุเอลาล่าตลอดช่วงเวลาสำคัญ

กองบรรณาธิการวารสารการเมืองการปกครองหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่นำเสนอมาในวารสารฉบับนี้จะเป็นทั้งฐานคิดและตัวอย่างในการทำความเข้าใจทั้งการเมืองและการบริหารในหลากหลายระดับเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสร้างสรรค์ประเทศต่อไป

กองบรรณาธิการวารสารการเมืองการปกครอง